

С.В. Сорокіна, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.О. Чуйко, канд. техн. наук, ст. наук, співроб. (*ХДУХТ, Харків*)

В.О. Акмен, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ДИПЛОМНА РОБОТА ЯК ПРИКЛАД ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ, НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА БАЗІ НОВИХ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Незважаючи на наявні напрацювання вітчизняних та зарубіжних вчених, проблема інтеграції науки у навчальний процес потребує подальшого вивчення у зв'язку із всезростаючими вимогами сучасного суспільства до процесу та результатів навчання, новими умовами освітнього процесу у вищому навчальному закладі, які мають узгоджуватися з досягненнями науки та розвитком інформаційного простору.

Проаналізувавши останні дослідження і публікації та особистий досвід викладання, відзначимо, що одним із аспектів рішення проблеми є поєднання наукової діяльності та навчального процесу студентів із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій протягом написання та захисту дипломних робіт. Вже кілька років, завдяки активному залученню студентів до науково-дослідної діяльності, на кафедрі товарознавства в митній справі вдалося повернутися до дипломної роботи, як до комплексного практичного дослідження реальної задачі, у ході проведення якої проявляються креативні спроможності випускника фахівця-товарознавця у митній справі. При цьому, поряд з навичками та вміннями до аналізу теоретичних знань наші випускники мають проявити здібності до проведення ряду науково-практичних досліджень, як з визначення якості товарів, що представлені у торгівельній мережі, так і з формування якості нових, розроблених у рамках дипломної роботи, товарів. В процесі виконання завдань, в рамках дипломної роботи, студент набуває практичних навичок по використанню методології і інструментаріїв експертних досліджень, аналізує особливості функціонування окремих методів в різних типах ринкового середовища, використовуючи комп'ютерні програми та інформаційно-комунікаційні технології мережі Інтернет. Систематизація даних за допомогою сучасних комп'ютерних програм і критичне осмислення інформації дають можливість зрозуміти стратегію і тактику ухвалення рішень, прогнозувати тенденції розвитку певного параметра якості і вчасно скоординувати свої знання та ідеї на виконання необхідного завдання.

Подальшим етапом поєднання теоретичних знань з наукою є формування у майбутніх спеціалістів навичок з митного оформлення досліджуваних товарів. При цьому дані про товар студент вносить у програму, яка дозволяє швидко та вдало заповнювати документи чи робити пошук по визначенню класифікаційного положення товару в системі ЗЕД. В рамках цієї роботи передбачається демонстрування вміння студента використовувати інноваційні технології для заповнення ряду митних документів: вантажно-митної декларації, декларації митної вартості, акту-рішення про визначення коду УКТ ЗЕД, свідоцтва про походження товару, контракту, запиту про проведення досліджень, акту взяття проб і зразків товарів для митних досліджень, опису маркувальної етикетки, висновків державної санітарно-епідеміологічної та митної експертизи тощо.

Фінальним кроком, де характерно поєднуються наука, навчання та інноваційно-комунікаційні технології, є підготовка презентації до захисту і захист дипломної роботи. Презентації у вигляді слайд-фільмів, як наочний матеріал, допомагають студенту подати свою роботу, висвітлити її позитивні сторони таким чином, щоб викликати зацікавлення не тільки у інших студентів, а й підвищений інтерес і позитивне одобрення зі сторони державної комісії. Слайд-фільм дозволяє у стислій формі показати мету, завдання роботи, її поетапне виконання та характеристику отриманих результатів (найбільш продуктивними є ті презентації, в яких застосовуються не тільки таблиці, а й пояснювальні рисунки та фотографії процесів дослідження). Протягом підготовки та демонстрації роботи виявляється здатність студента самостійно знайти та оцінити значущість інформації, що забезпечить вдале вирішення ситуації відносно ухвалення правильного професійного рішення при проведенні митної експертизи, визначення напрямів пошуку тих або інших дефектів продукції, проведенні ідентифікації товару щодо товаросупровідних документів і інші профільні рішення. Тобто презентація за допомогою слайд-фільму допомагає не тільки наочно представити роботу, а й скоротити час на аналіз диплому, виявити вміння студента розбиратись у сутності і особливих тонкостях проведених досліджень та швидко охарактеризувати ступінь самостійності написання диплому. Саме у цей період проявляються не тільки знання і навички студента як фахівця, а й визначаються ті особистості, що здатні продовжувати навчальний процес та наукову діяльність в аспірантурі.

Таким чином, у ході виконання дипломної роботи та її захисту відбувається скерований викладачем тонкий процес інтеграції навчального процесу з науковими дослідженнями і застосуванням нових інформаційно-комунікаційних технологій.